

KLASSKAMP, EROTIK OCH SVARTSJUKA I EN BYSKOLA

FRÖKEN JULIE, som skrevs 1889 av August Strindberg, är författarens mest spelade drama. Att Strindberg var upptagen av frågor om klass, makt och könsskillnad, är alldeles uppenbart i detta stycke. Och att just Fröken Julie blev mest populär beror troligen på att stycket är så laddat i varje replik att den som arbetar med det bugar sig varje dag för dess slagkraft, precisa fokus och faktiska humor. Det som pågår mellan människorna tar ibland sådana branta vändningar att dramat lyfter till en komisk nivå.

FADREN var den pjäs som skrevs året innan FRÖKEN JULIE. Och som vanligt blev Strindberg grovt angripen av kritikerkåren vid premiären. Recensenterna kallade honom ofta för rubbad eftersom hans stycken troligen var för precisa och raka på sak för sin tid. Efter att man skällt ut honom rejält för FADREN blev det dags för FRÖKEN JULIE. Men då kunde en omsvängning hos kritikerkåren märkas och det kunde låta som något i den här stilen: ”Ja, FADREN var ju åtminstone trovärdig, men den här perverterade historien saknar all rätt att visas.”

Och så fortsatte kritikerna att förfölja August Strindberg år efter år. Men som Jean Sibelius mycket träffande en gång påpekade: ”Mig veterligen har det aldrig rests någon staty över en kritiker.” Men hur många statyer har inte rests över August Strindberg? Något Nobelpris fick han förstås inte. Det gick istället till Verner von Heidenstam, en numera nästan bortglömd författare, men som då passade bättre in i etablissemanget. Däremot fanns det en grupp i samhället som alltid hyllade och stöttade Strindberg och det var den samlade arbetarklassen. Den gjorde till och med en stor insamling till ett eget slags nobelpris som den store skalden fick. Pengarna berörde författaren, men följdriktigt skänkte han dem åt de fattiga i samhället.

Handlingen i Fröken Julie utspelar sig på midsommarnatten i slottsköket där betjänten Jean och hans fästmö, kokerskan Kristin, arbetar. Medan Kristin sover, utkämpas ett maktspel mellan grevens dotter Julie och betjänten. Där blir klass, kön och eskapism huvudteman. Den gränslösa klasskillnaden mellan dem eldar på den erotiska spänningen till oanade höjder. Till slut ger båda efter för sin åtrå. Efteråt inser de dock att konsekvenserna för deras (på den tiden högst skamliga) handling sannolikt är att fly landet. Betjänten föreslår att starta ett hotell i Italien och behöver därför ett kapital som han vill få av fröken. Dispyterna pendlar mellan rang, kärlek, hat och makt. Allt formulerat av en av världsdramatikens verkligt stora författare.

Att Konst&Kultur valde detta stycke som kanske inte är det första man tänker på i amatörteatersammanhang, beror på att det faktiskt finns ett väl utvecklat teaterliv i den här delen av skärgården. Och när fler personer i ett område intresserar sig för en särskild konstform, får denna ofta en dynamisk kraft att låta sig utvecklas. Därför finns det förmågor härute som faktiskt är kapabla att ta sig an ett stycke som detta. Fröken Julie är ett samarbete med Skärgårdsteatern.

BYSKOLAN STAVSNÄS Skolvägen 15

Skådespelare:

LOTTA LAGERMAN

GÖRAN DAHLHEIM

HELENA BEHRENS

Scenisk instruktör: CLAES FELLBOM

Scenografi: PETER BERGMAN

Musik: PETER FRODIN

Teknik: OLA BRINK

EVA BRINK

Sufflering: MARLENE LILJA

LÖRD 1 OKT KL.16

fred 7 okt kl.19

lörd 8 okt kl.16

fred 14 okt kl.19

lörd 15 okt kl.16

fred 21 okt kl.19

lörd 22 okt kl.16

fred 28 okt kl.19

lörd 29 okt kl.16